

Recep Muhlis GÜR
Mülkiye Başmüfettişi

Liderin Kitabı

İDARE SANATININ İNCELİKLERİ BÖLÜMÜNDEN

Tarihin bize anlattıkları, talihin bahanesine sığınanlara yabancıdır.

İyi bir lider olabilmenin en başta gelen sırrı, insan ve toplum psikolojisini çok iyi anlayabilmekte gizlidir.

Bilim ve teknik, insanlığın gelişmesine ilerlemesine yarayan keşifler ve uzay araştırmaları, hâsılı dünyada faydalı ve güzel ne varsa her şey, iyi ve mükemmel idarenin kanatları altında gerçekleşir.

Karakterin hamuruyla yoğrulmuş zekâ, bilgi ve tecrübe, bir idareciyi lider yapar.

Felaketler esenliğin, başarılar eziyetin gölgesinde gelir.

Başarı yolculuğu karakterden başlar, bilgi sokaklarından ve tecrübe duraklarından geçerek hedefe varır.

Bir iktidar sahası, fertlerin ve grupların bir çatışma yeridir. Liderin başarısı dengeleri bozmadan çatışan unsurları istediği yöne götürmekte gizlidir.

Başarıyı, üstün zekânın derinliklerinde, geleceği gören adamlarının fikirlerinde ve sıkılmış yumruğunun sesinde ara.

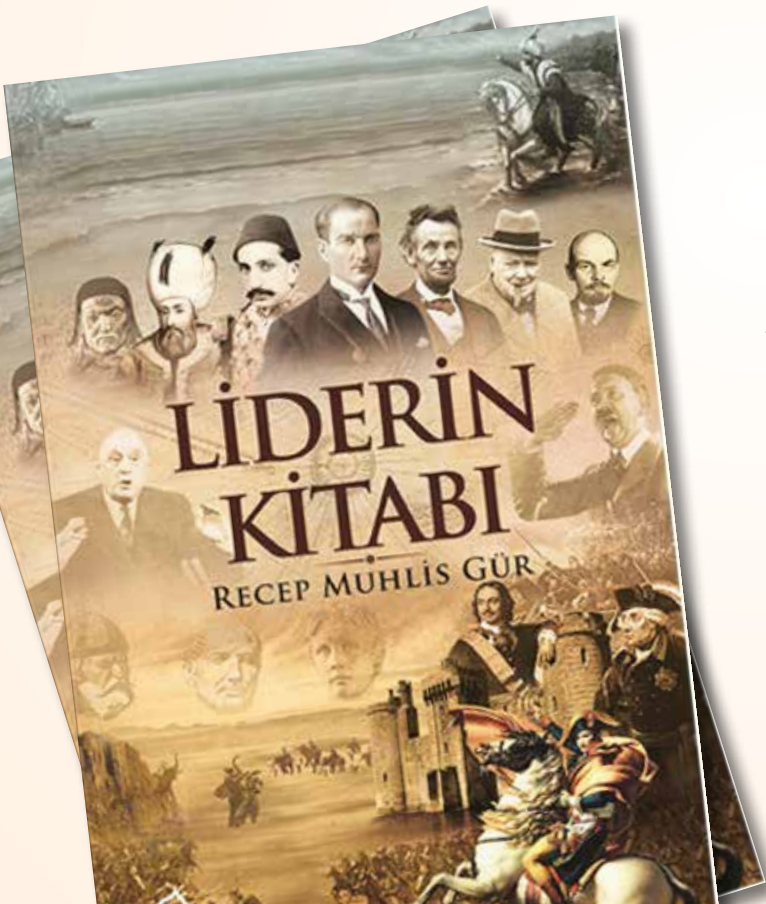
İlmî sevk ve idarenin genel ilkesi şu temel esasa dayanır: İnsan, imkân, zaman ve mekândan en iyi şekilde istifade etmek.

Bir teşkilatın kumanda merkezi, o teşkilatın beynidir; Liderin taşıdığı beyin çalışanların beyini olmalıdır.

İçindeki çalışma aşkını, ruhunun en derin yerinden aldığı heyecanı ve her türlü güçlüğe karşı dayanma kudretini adamlarının her birine aşılamadıkça bir yere varamazsın.

Her Lider kendine uygun sistemi kurar. Sistem akıl, bilgi, tecrübe ve karakterin karışımından meydana gelir. Bunlardan karakterin payı diğerlerinden fazladır.

Hiyerarşik topluluklarda sevk ve idarenin inceliği; güçlü bir merkezi yönetimin yanında, her kademenin yetkilerini amaçlar doğrultusunda kendi sınırlarına kadar uygulayabilme kabiliyetleri, iyi bir koordinasyonla birbirleriyle yardımlaşmaları ve bütün bunları kuvvetli bir inançla takip ettikleri manevi otoritenin önderliği ışığında başarılı bir şekilde uygulayabilmelerinde saklıdır.

Sınırsız iktidarın dizginlerini sıkıca ele almak, şiddetli bir otorite kurmak ve itaatleri güçlendirmek; iyi bir hafıza, sarsılmaz bir irade gücü ve mükemmel bir dirayetle sağlam durmak, çabuk hüküm vermek ve kelimenin tam anlamıyla çalışkan bir ruhun azim ve kararlılığıyla emirlere boyun eğdirmeye bağlıdır.

Bir insan topluluğuna liderlik yapabilmek, yüce hedefler peşinde koşabilmek ve halkın maddi ve manevi seviyesini yükseltebilmek; sağlam bir irade gücüne, taşkın bir şevkle çalışmaya ve üstün bir sevk ve idare kabiliyetinin varlığına bağlıdır.

İdare sanatında, işleri döküp saçarak değil derleyip toplayarak, kalpleri kırarak değil kazanarak yürümek önemlidir.

Önce insanlara ve onların fikirlerine saygı duyacaksın, sonra kabiliyetlerine karşı taşıyacağın büyük bir itimatla onlardan görev bekleyeceksin.

Ele geçirmeyi düşündüğün hedefe doğru her safhayı hesaplı adımlarla yürürken, genel gelişmelerden yön verme imkânın olanlara çeşitli müdahalelerle, olmayanlardan istifade etmeye çalışarak istediğin sonuca ulaşabilirsin.

İstediğini gerçekleştirebilmek; olayların evveliyatını bilmek ve sonuçlarının nereye varacağını tahmin edip ona göre icraatta bulunmakla mümkündür.

İçinde bulunduğun şartları değerlendirmede ormanda tek başına yaşama savaşı veren adam gibi ol, karşılaştığın engelleri bertaraf etmede, kayaları kaldıran, binaları deviren herkül gibi ol.

Başına gelen felaketlerin ezici ve bunaltıcı yükü altında çok şey düşünmek ve acele karar vermek zorunda kalırsın. Baskı altında kalan aklın hatalı sonuçlara kayar. Olayların ıstıraplı akıbetlerine göğüs gerebilecek kadar kuvvetli bir iradeye sahip olmadıkça böyle durumlardan seni ancak zeki ve tecrübeli yardımcılarının kurtarabilir.

Bütün teşebbüslerinde demir iradenle olayların kemirici etkilerini bertaraf etmeyi, kudretli şahsiyetinle insanlara boyun eğdirmeyi ve meydana getirdiğin eserlerin büyüleyici ışıltıları altında kitleleri peşinden sürüklemeyi bil.

Gerçekçi bir hayal gücünün, derinlemesine bir düşüncenin, ince bir hesaplamanın ve uzak bir görüşün ilhamıyla danışarak görüşerek verilmiş akıllıca bir karar; azim, sebat ve inanç yüklü; tedbirli, ihtiyatlı ve cesaret dolu bir icraata dönüşür ve de sabır, fedakârlık ve çalışmanın teriyle birleşirse eşi görülmedik eserler ortaya çıkar.

Başkalarının duygu ve düşüncelerini hissedebilme ve ortamı doğru koklayabilme, başarıya giden yolda atılacak adımların ışığıdır.

Uzak görüşlü bir lider olayların sonunu düşünür, tahminlerinin ışığında verdiği kararlarını uygulamaya koyar ve cesur ve kararlı adımlarla yolunda ilerler.

Durmadan değişen şartların ortasında ilerleyebilmek, muhtemel dengeleri iyi hesaplamak ve ona göre manivela tedbirler almakla mümkündür.

Aşkın ve tutkunun, azmin ve hırsın körüğüyle ateşlenmiş bir çalışmanın önünde hiçbir engel duramaz.

Hedefine, ölçülü hareket, ustalık ve kesin kararlar sayesinde ulaşabilirsin.

Talih başarı doğurmaz. Başarı ancak mükemmeli araştıran, bu uğurda kendini yoran, aydın ve cevval kafalara nasip olan bir talihtir!

Bilgi seni şüpheden, tecrübe yanlış işlere girmekten, sabırlı olmak da başarısızlıktan kurtarır.

Eğer rekabet ve iddiacılık fikri, kazanma ve başarma arzusuyla ateşlenmiş azimle, kuvvetli fakat kontrollü ihtiras hâline dönüşürse ve bu gayret talihin engellerine çarpmadan doğru yolda gidebiliyorsa o insan dünyada istediği her şeyi elde edebilir.

Şiddetli arzu azmi kamçılar, azmin yükselişi cesaret, sebat gibi duyguları harekete geçirir ve böylece hedefine doğru koşarsın.

Azminin ve iradenin kuvvetiyle uyku bilmeyen tazılar gibi çalış, hayatta mutluluğu gelecek nesillerin saadet ve refahı için bırakacağın eserlerinde ara.

Adaletli ve isabetli kararların sana olan sevgiyi artıracak, haksız ve dengesiz kararların ise düşmanlarını çoğaltacak.

Niyet, başlama, sevgi, bir görevin başarıyla bitirileceğinin göstergeleridir.

Bir insanın görüşü yaşadığı her olayla şekil alır; yaşlanmış kurtlarındaki abideyi andırır.

Bir kapı kapanır, diğeri açılır. Her yokuşun bir inişi vardır. Her işin bir zor tarafı, her zorluğun da bir çözümü vardır.

Şan ve şöhretin, zafer ve kahramanlığın en yücenesini; ezilmişliğin ve kahroluşun, yıkılışın ve hezimetin en rezilini yaşamadıkça pişemezsin.

Yükseliş de düşüş de bizim için imtihandır.

Kötü olayların sonunu görebilmek kurtuluş, iyi olayların sonunu görebilmek zaferdir.

İnsanları hikmetli sözlerle, güzel öğütlerle yola getirmeye çalış, yanlış göster, doğruya götür.

Liderde bulunan irade kuvveti, itaati; kültür zenginliği, saygıyı artırır.

Halk çoğunluğunun aklına ve mantığına hitap eden Lider, akıllı ve mantıklı düşünen az sayıda insanı ikna eder. Ama duygulara hitap edenin ikna edeceği insan sayısı çok daha fazla olur.

Kendinizi yönetirken aklınızdan istifade edin; başkalarını yönetirken onların kalplerinden istifade edin.

Gören göz ol, koruyan kollayan ana ol, eğiten yetiştiren öğretmen ol; yol gösteren baba ol, öğüt veren hikmetli söz söyleyen dede ol; öne düşen elinden tutan ağabey ol, yardımlaşan bölüşen kardeş ol; ve iyi günde kötü günde vefalı bir arkadaş ol.

Çalışanların kabiliyetlerini keşfetmedikçe, milletin ruhunu çözmedikçe, insanları yönlendirmek ve uygulanabilir kararlar almak mümkün değildir.

Dengeli, tedbirli bir ruh, çılgınca bir cüretle birleşecek ve kılıçlar şakırdayacak, akıllar çarpışacak.

Öyle azmet, öyle çalış ve öyle ol ki, zaferlerle şanlarla şereflerle koş!.. Bir rüzgâr sayfası gibi es!.. Çığır açan eserlerinle buğulu bir dünya gibi görün... Ve yazılmamış destanlara gir.

Cesaretin hamuruyla yoğrulmuş hile ve ataklık birlikte olursa kimse baş edemez.

Yerinde takdir, yerinde ceza; yerinde kılıç, yerinde zekâ.

Hırs, dehanın gıdasıdır.

Kızma, kırma, küstürme; öv, öğret, ödüllendir.

Adalet, idarenin temeli, çalışmak gövdesi, ahlak çatısıdır.

Daima üç şeyi üç şeye üstün tut: Affını cezana, zekânı gururuna, sevgini hiddetine.

Başı niyet, ortası gayret, sonu selamet.

Hatalar yontarak, başarılar yamayarak insan beynine şekil verir.

Oldukça sade, hesaplanmış tehlikeleriyle cesurane ve düşünülmüş kurnazlıklarıyla akilâne hazırlanmış bir plan mutlaka zafer getirir.

Her güç sahibine lazım olacak dört fren: biri af, diğeri hoşgörü, üçüncüsü insaf ve dördüncüsü merhamettir.

Üstün insanın özelliği dördtür: Davranışlarında faziletli, çalışmalarında hızlı, kararlarında adaletli ve emellerinde ölçülü.

Atı güden gem, kuzuyu götüren yem; insanı çalıştıran da namdır.

Sana emir veren iki gardiyan: Gazap ve şehvet.

Musibet, aklın eli sopalı öğretmenidir.

Çok işle ilgilenen kişi hiç birinde ustalaşamaz.

Sürüp giden nimetlerin huzur veren melodisiyle kalpleri şenlendir, esenliğin kapısını kapama.

Olaylardan ibret alman gözünü açar, zor durumlara düşmen kimyanı bozar, kötü insanlarla karşılaşman ruhunu karartır, öfkeli olman dizgini kaçırır, gerilime girmen ufkunu daraltır, cahille gezmen hüsrana sokar, nefesine uyma şaşkın yapar, âciz kalman dara düşürür, acele etmen yanılsa götürür, hırslı olman mahrum bırakır, zafer kazanman sarhoş eder; gönlüne altından kalkamayacağı işleri yükleme, sana faydası dokunmayacak işten uzak dur, kötü insanlarla görüşme; karakterinde olgun, işlerinde ölçülü olmaya bak, gerisini talihe bırak.

Hayatta huzurlu olmak istiyorsan şu beş şeyden sakın: Kindarlık, hazımsızlık, haset, vesvese ve cimrilik.

Günahsız bir kirpi gibi kendi yolumda giderim; ama bana düşmanlık eden olursa hemen iğnelerimi gösteririm.

İnsan her yaptığı işi doğru zanneder; hâlbuki onların çoğu zaafplarının oyunudur.

Üzümün şırası, her işin sırası.

Ortalığı karanlık basınca meydan köpeklere kalır.

Ey Lider olmak isteyen arkadaş!

Önce şunu bilmeni isterim ki, bu idarecilik denen şey çok arzu edilen bir iş olmakla beraber, onun çok büyük zorlukları vardır. Büyük adam olmak, insanlara hükmetmek zevk veren bir şey gibi görünse de bunun yanında idareciliğin meşakkatlerini yaşamak da insana sıkıntı ve ıstırap kaynağı olur.

Başta geçtiğin zaman milletin hayat ve memadı sana bağlı olacak, verdiği her kararla insanların mukadderatını etkileyeceksin... Seviyeceksin, sayılacaksın, itibar göreceksin... Eserlerinle gururlanacak, başarılarınla şanlar, şerefler kazanacaksın... Alacağın tebrikler ve alkışlarla şöhretin tadını çıkaracaksın... Ve yürekleri vatan ve insan sevgisi ile dopdolu insanların muhabbeti sana doğru yükselecek...

Fakat ne yazık ki, bu yüksek mevkiler, makam saltanatları aynı zamanda senin için acı ve tatlı duyguları yaşatan şanlı bir esaretten başka bir şey olmayacak. Makamda kaldığın müddetçe büyüklüğünün bunaltıcı yükünü taşıyacaksın. İnsanların mutluluğu ve huzuru için kendi saadet ve sağlığını bir kenara atacaksın... Ve insanların derdiyle uğraşmaktansa bir köşeye çekilip sade bir vatandaş gibi yaşamamanın hasretini çekeceksin...